

CERCETĂRI ARHEOLOGICE DE SUPRAFAȚĂ LA SUD DE BUCUREȘTI

V. CHIRICĂ și R. POPOVICI-BALTĂ

IN ANUL 1969, colectivul condus de M. Petrescu-Dimbovița* și Eugen Comșa în colaborare cu Muzeul de istorie al R.S. România a reluat săpăturile arheologice în așezarea în formă de *tell*, din punctul numit « La Nuci », de pe teritoriul satului Glina. În timpul celor două campanii de săpături din anii 1969—1970, au fost întreprinse cercetări de suprafață în împrejurimile satelor Glina și Bobești¹, care au dus la identificarea unor noi puncte arheologice cu resturi de locuire din diferite epoci.

În cele ce urmează prezentăm descoperirile arheologice efectuate cu prilejul acestor periegeze.

1. Bobești «Canal colector» (com. Cătelu)

La circa 300 m NV de foișorul de apă de la Bobești, cu ocazia lucrărilor de săpături efectuate pentru canalul fabricii de carne și conserve din Popești-Leordeni, canal cu o lățime de 12 m la partea superioară, de 4 m la bază, și adânc de 9 m, orientat NNV 60° — SSE 28°, au fost scoase la iveală spre capătul de NNV al canalului, la circa 0,60—0,70 m adâncime, mai multe morminte de înhumăție, probabil din epoca feudală. Scheletele erau orientate cu capul la vest și picioarele la est. Pe același loc, pe lângă fragmente ceramice din perioada feudal-tîrzie, s-au descoperit și resturi de locuire din vremea culturii Gumelnița, precum și din epoca dacică. Fragmentele ceramice gumelnițene descoperite sînt lucrate din pastă de bună calitate, arsă uniform, de culoare șocolatie sau brună, lustruite la exterior și interior. Ca forme, întîlnim vase bitronconice (fig. 1/1), boluri (fig. 1/7) sau străchini, cu buza trasă spre interior (fig. 1/8). Perioada secolelor II—III e.n. este reprezentată printr-un fragment de la partea superioară a unui vas mare de provizie, din pastă fină, bine frămîntată și arsă uniform, de culoare cărămizie, cu urme de ardere secundară (fig. 1/2). Din etapa feudalismului tîrziu au fost găsite fragmente ceramice din pastă roșie, aspră la pipăit, cu fluturași de mică

* Mulțumim și pe această cale prof. M. Petrescu-Dimbovița pentru sprijinul acordat în vederea publicării materialilor adunate în periegeze.

¹ La aceste cercetări de teren au participat studenții Bauman Ionel și Dorin Mihai de la Facultatea de istorie a Universității „Al. I. Cuza” din Iași.

în nisipul folosit ca degresant. Unul dintre acestea este decorat pe umăr cu trei linii incizate (fig. 1/9).

La capătul de SSE al canalului, în profilul peretelui de VSV, s-au identificat gropile a trei bordeie adâncite la circa 1,50 m față de solul actual. Aflate la distanță de circa 7–8 m între ele, gropile bordeielor erau de formă ovală, largi la partea superioară de 3–4 m. Spre fund, mărimea gropilor se micșorează. În pământul de umplură, de culoare neagră-cenușie, s-au găsit fragmente ceramice de tip Boian (faza Giulești), din pastă cu cioburi pisate și cu fluturași de mică. Decorul constă din benzi de nervuri orizontale, separate prin șanțuiri

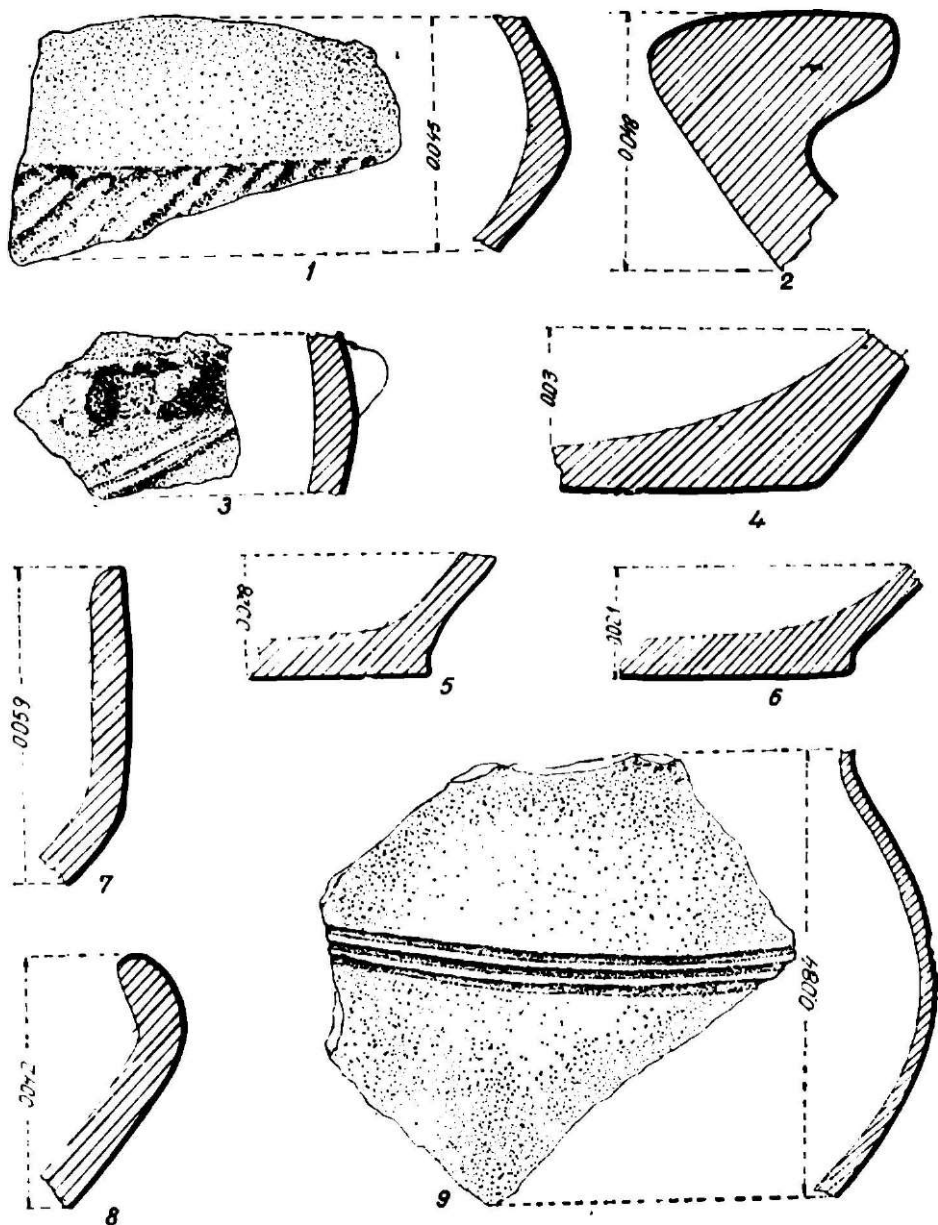

Fig. 1. — Fragmente ceramice : 1, 3, 7, 8, cultura Gumelnița ; 2, epoca dacică ; 4, 5, cultura Glina ; 6, 9, epoca feudală ; 1, 2, 7–9, Bobești «Canal colector » ; 3, 4, Bobești «Pe Deal » ; 5, Glina «Cantina fermei » ; 6, Bobești «Via lui Polcașcă ».

excizate și umplute cu alb (fig. 5/12), sau nervuri meandroide executate în aceeași tehnică (fig. 9/1). Alteori, sub banda de linii orizontale sînt trasate benzi de nervuri oblice, încadrînd motive cruceate, spațiile unghiulare fiind umplute cu nervuri verticale (fig. 9/3). Pe un alt

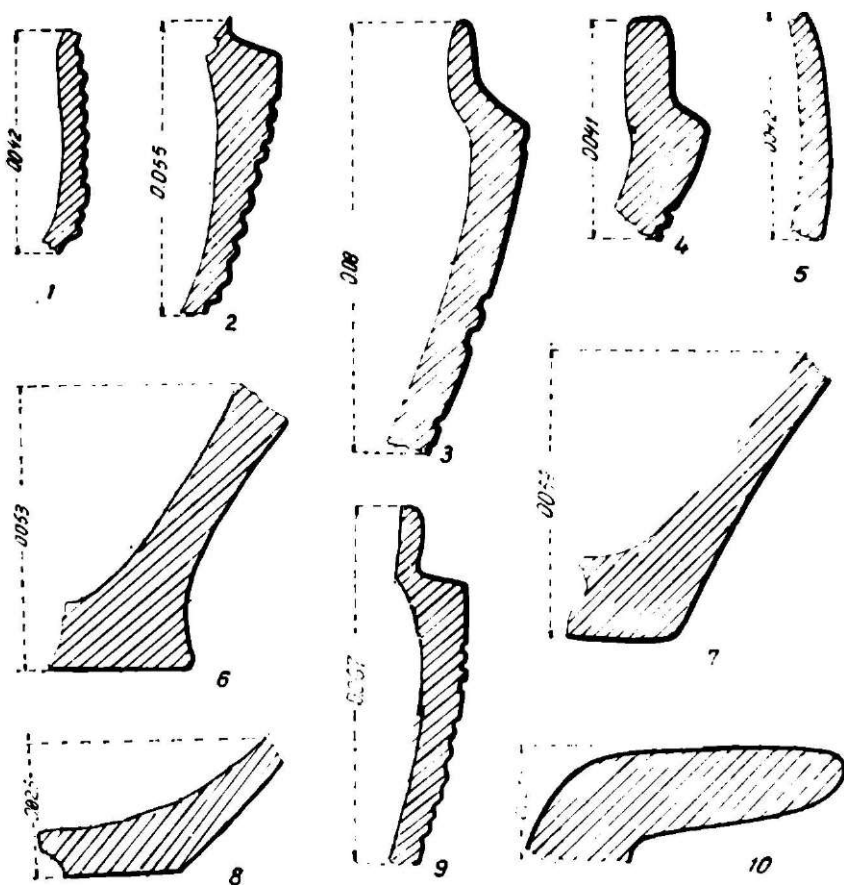

Fig. 2. — Profile de vase : 1—5, 7, 9, cultura Boian ; 6, 8, 10, cultura Gumelnița ; 1—5, 7, 9, Glina «Cantina fermei» ; 6, 8, 10, Platforma de la SSV de tell.

fragment (fig. 9/2), banda de nervuri orizontale delimitează în partea superioară o zonă decorativă lată, mărginită la limita inferioară de o bandă îngustă, încadrată de două linii adîncite. Zona lată are un decor de aspect metopic, cu benzi înguste mărginite de linii adîncite și dispuse vertical sau în diagonală.

2. Bobești «Pe Deal» (com. Cățelu)

La circa 600—700 m sud de foisorul de apă, în punctul numit «Pe Deal», au fost identificate resturi arheologice din epoca neolitică, aparținînd culturilor Boian (fig. 2/4) și Gumelnița (fig. 1/3)

Cultura Boian, ale cărei faze nu au putut fi precizate, datorită lipsei unor elemente caracteristice în privința pasteii și a decorului, este documentată prin fragmente ceramice din pastă cu pleavă, arsă inegal, de culoare neagră în spărtură, brună la interior și exterior.

Printre fragmentele de tip gumelnițean se remarcă unele din pastă cu cioburi pisate și cu barbotină la exterior, lustruite pe fața interioară și cu două mici proeminențe (fig. 1/3).

3. Bobești «Via lui Polească» (com. Cățelu)

La circa 500 m NV de foișorul de apă, pe locul numit «Via lui Polească», au fost descoperite resturi de locuire din neolitic (cultura Gumelnița) și din feudalismul târziu. Fragmentele gumelnițene au în compoziția pastei ca degresant nisipul de prundiș. Vasele sînt lustruite atît la interior cît și la exterior. Alte fragmente aparțin speciei poroase, cu barbotină la exterior, pasta fiind amestecată cu cioburi pisate. Ca forme se remarcă bolurile al căror profil este ușor arcuit spre interior (fig. 3/9) și vasele mai mari, cu proeminențe plate triunghiulare pe carena vasului, tipice culturii Gumelnița (fig. 3/10). Tot de pe acest loc au fost culese mai multe fragmente ceramice din pastă fină, bine frămîntată, de culoare galbenă-roșcată, atribuite culturii Tei. Unul dintre acestea este decorat pe umăr cu o bandă lată de linii oblice, executate cu pieptenele, prevăzute cu împunsături succesive. Sub această bandă se află un șir de trei romburi executate în aceeași tehnică (fig. 6/8)².

Din feudalismul târziu datează un fragment de fund de vas din pastă roșie, densă, cu fluturași de mică în compoziția pastei (fig. 1/6).

4. Glina «Cantina fermel» (com. Glina)

Pe terasa care se întinde spre NE, unde se află ferma nr. 3 din satul Glina și cantina acesteia, în urma cercetărilor de suprafață întreprinse în octombrie 1969, a fost identificată o așezare de la începutul epocii bronzului (cultura Glina III). În iulie 1970, cercetările au dus și la descoperirea unor resturi de locuire din neoliticul dezvoltat (cultura Boian)³. Materialele au fost găsite pe panta care coboară dinspre vest spre est, observîndu-se că acelea din vremea culturii Boian apar mai frecvent spre baza terasei, în timp ce materialele de tip Glina sînt mult mai numeroase la partea superioară a terasei. Totodată, s-a putut face și observația că fragmentele ceramice aparținînd culturii Boian, se găseau amestecate cu bucăți de chirpici de la locuințele distruse de lucrările agricole.

Ceramica din vremea culturii Boian cuprinde vase de dimensiuni mai mici sau mai mari, cu profilul puțin arcuit în afară, cu buza dreaptă sau ușor oblică, avînd de cele mai multe ori un prag pe umăr (fig. 2/1—5,7,9). În ceea ce privește compoziția pastei și calitatea vaselor, ceramica de tip Boian se poate împărți în două categorii: ceramică de uz comun și ceramică fină. Olăria din prima categorie este de calitate inferioară, din pastă amestecată cu pleavă. Datorită arderii, aceste vase au culoare neagră în spărtură, iar la suprafață culoare roșcată sau cărămizie. În categoria a doua, au fost incluse vasele de bună calitate, din pastă cu fluturași de mică în compoziția nisipului, unele lustruite la exterior și interior, altele lustruite numai la exterior, iar altele fără lustru. Datorită arderii uniforme, vasele au căpătat o culoare brună sau cărămizie.

Decorul este foarte variat: pe vasele din prima categorie au fost executate spirale din linii incizate avînd între ele triunghiuri excizate, iar la bază o bandă de linii orizontale (fig.

² V. Leahu, *Cultura Tei*, p. 87 și urm.

³ V. Leahu, *Săpăturile arheologice de salvare de la Giulești-Sîrbi*, Cercetări arheologice în București, 1, 1963, p. 206, fig. 21, 1; Eugen Comșa, *Considerațiuni asupra evoluției*

culturii Boian, SCIV, 5, 1954, 3—4, p. 372 și urm.; idem, *Stadiul cercetărilor cu privire la faza Giulești a culturii Boian*, SCIV, 8, 1957, 1—7, p. 34 și urm.

6/10). Alte motive constau din benzi liniare incizate, formînd un decor vîlurit și avînd la limita superioară sau la ambele limite, un șir de înțepături triunghiulare (fig. 6/7). Ceramica din pastă fină este decorată în aceeași tehnică a inciziei și exciziei, spațiile excizate fiind umplute cu o materie albă. De cele mai multe ori, pragul vaselor prezintă pe muchie mici creștături (fig. 6/4,9), care apar și pe buza vasului (fig. 6/9). Motivul cu creștături se găsește

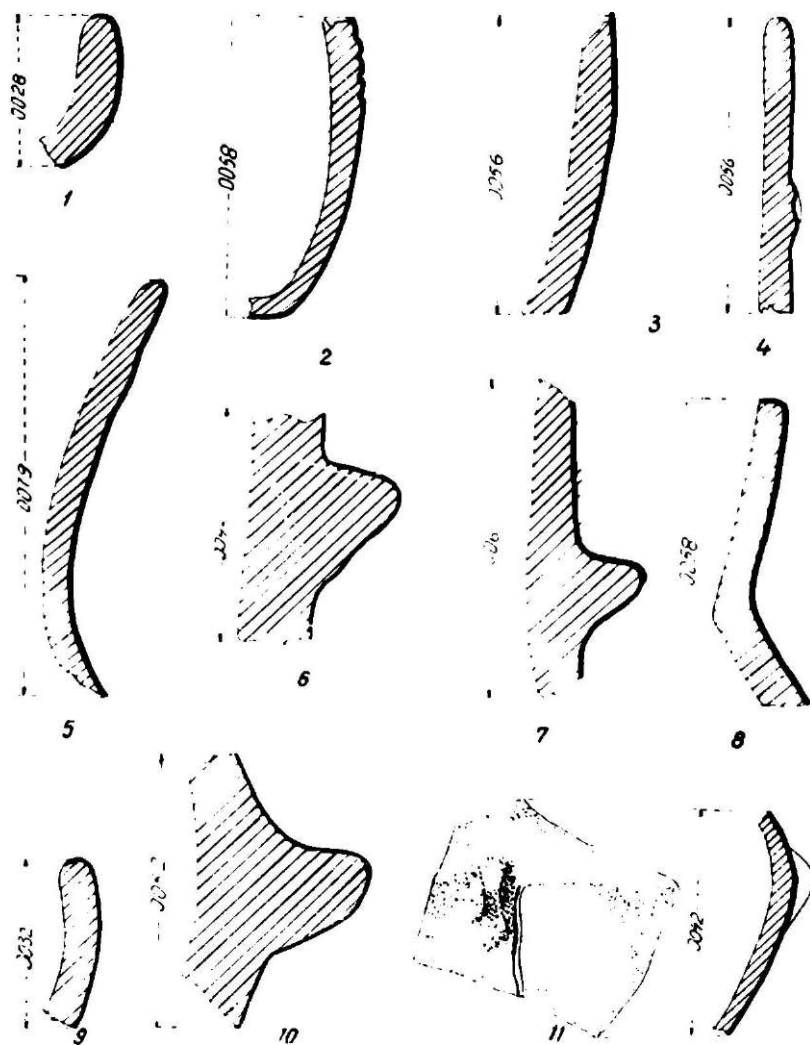

Fig. 3. — Fragmente ceramice: 1,3—11, cultura Gumelnița; 2, cultura Tei;
1—8, 11, Glina «Cantina fermei»; 9, 10, Bobești «Via lui Polcașcă».

și pe muchiile unui suport de vase descoperit pe același loc (fig. 6/12). De asemenea, există și motivul în „Z” cruțat în relief, interspațiul fiind acoperit cu nervuri orizontale în relief, separate prin șanțuri excizate îngust și umplute cu alb (fig. 6/5). Banda de linii orizontale poate delimita zona decorativă, pe umărul sau corpul vasului, decorat cu benzi de nervuri oblice, în aceeași tehnică (fig. 6/4,9). Uneori pe umărul vasului, sub prag, au fost trasate linii orizontale și verticale ca un grătar, sub care s-au executat, prin excizie, nervuri

grupate în benzi unghiulare încadrând spații cruțate (fig. 6/9). Nu lipsește nici decorul în tablă de șah cu careuri alternativ cruțate și excizate (fig. 6/11), prezent și în alte așezări aparținând culturii Boian⁴. Motivul apare pe mijlocul unei benzi late delimitată sus printr-un șir de adincituri triunghiulare dispuse sub prag, iar jos printr-o bandă de nervuri orizontale. Caracteristică culturii Boian sînt și triunghiurile cu vîrf în sus, de la care pornesc striuri verticale (fig. 6/2), împunsăturile executate pe umărul vasului (fig. 6/3), precum și proeminențele alveolate (fig. 6/1). Suportul pentru vase (fig. 6/12) are pe una din laturi benzi în zigzag separate printr-o linie adîncită și încadrate de spații triunghiulare excizate și scrijelate pentru încrustarea culorii crude, iar pe latura cealaltă benzi spiralice delimitate prin linii adîncite. Menționăm că alte fragmente de suporturi nu sînt decorate. Observăm că banda de linii orizontale (fig. 6/4) este înlocuită cu cele două șiruri de mici proeminențe în relief (fig. 6/9) sau cu șirul de împunsături triunghiulare (fig. 6/11). De asemenea, constatăm că motivul tablei de șah derivă din acel „grătar”, cu deosebirea că toate careurile sînt cruțate, lipsind exciziile. În ceea ce privește triunghiurile, acestea sînt redată prin adincituri (fig. 6/2) și împunsături (fig. 6/7,11).

În afară de ceramică, culturii Boian i se pot atribui un gratoar (fig. 8/5), așchii (fig. 8/3,8) și lame fragmentare din silex (fig. 8/4,6,7,12).

Prin elementele caracteristice (pastă, decor, tehnica de cioplire a uneltelor), materialele descrise mai sus aparțin fazelor Bolintineanu și Giulești⁵.

Cultura Glina III este la fel de bine documentată prin varietatea formelor și a decorului. Astfel, se remarcă vase mici cu profilul drept sau ușor arcuit, cu degresant din nisip cu bobul mare sau cu pietricele, uneori cu fluturași de mică, de culoare neagră în spărtură; cioburile au culoare brună la interior și exterior. (fig. 1/5).

De cele mai multe ori, vasele sînt prevăzute cu găuri-butoni executate din interior spre exterior (fig. 4/13; 14,7/1,6) însoțite de briu în relief simplu (fig. 4/13) sau alveolar (fig. 7/3,7). Alte fragmente au ca decor un șir de mici împunsături rotunde aflate sub buză (fig. 7/11) sau oblice, situate pe umărul vasului (fig. 7/2). Motivul alveolar este format din alveole simple (fig. 7/10) sau în briu, fie pe buza vasului (fig. 7/8), fie sub buză (fig. 7/5,7,12). De asemenea, briul alveolat este însoțit de două sau mai multe proeminențe plate (fig. 7/9).

Tot din vremea culturii Glina provine o măsuță de cult, cu patru proeminențe mici dispuse la colțuri, avînd picioarele rupte din vechime⁶. Printre uneltele caracteristice culturii Glina se remarcă un fragment de cuțit curb de gresie (*Krummesser*) (fig. 8/9) două fusaiole fragmentare (fig. 8/2,10), un fragment de dălțiță din gresie fină, ruptă la partea activă (fig. 8/1) și un nucleu lamelar din silex folosit și ca percutor (fig. 8/13).

5. «Terasa I» (com. Glina)

În marginea de nord-vest a satului Glina se află o terasă întinsă, numită convențional de noi «Terasa I». Tăiată de platforma satului prin str. Morii, terasa este orientată spre est în direcția tell-ului.

În malul dinspre est al terasei, la capătul de nord al str. Morii, au fost găsite fragmente ceramice care, după natura pastei și decor, sînt caracteristice culturii Gumelnița.

⁴ Eugen Comșa, *op. cit.*, SCIV, 8, 1957, 1-4, p. 37-39.

⁵ Fragmente de măsuțe de cult, cu proeminențe la colțuri au fost descoperite și la Dudești, cf. Eugen Comșa, *Rezultatele sondajelor de la Dudești și unele probleme ale neo-*

liticului de la sud de Carpați, SCIV, 7, 1956, 1-2, p. 45.

⁶ Eugenia Zaharia, *Săpăturile de la Dridu. Contribuții la arheologia și istoria perioadei de formare a poporului român*, București, 1967, p. 79-85.

Pe aceeași terasă, pe proprietatea locuitorilor Ion Lăptaru și Petre Vătuiu, au fost descoperite fragmente ceramice din secolele II—III e.n. (fig. 5/9,10), secolele III—IV e.n. (fig. 5/4,6,7), precum și numeroase fragmente ceramice de tip *Dridu* și din feudalismul târziu. De asemenea, pe proprietatea C.A.P. — Glina, ca și în panta terasei orientată spre nord, s-au găsit fragmente de tip *Dridu* și din feudalismul târziu, probabil din secolele XVII și XVIII.

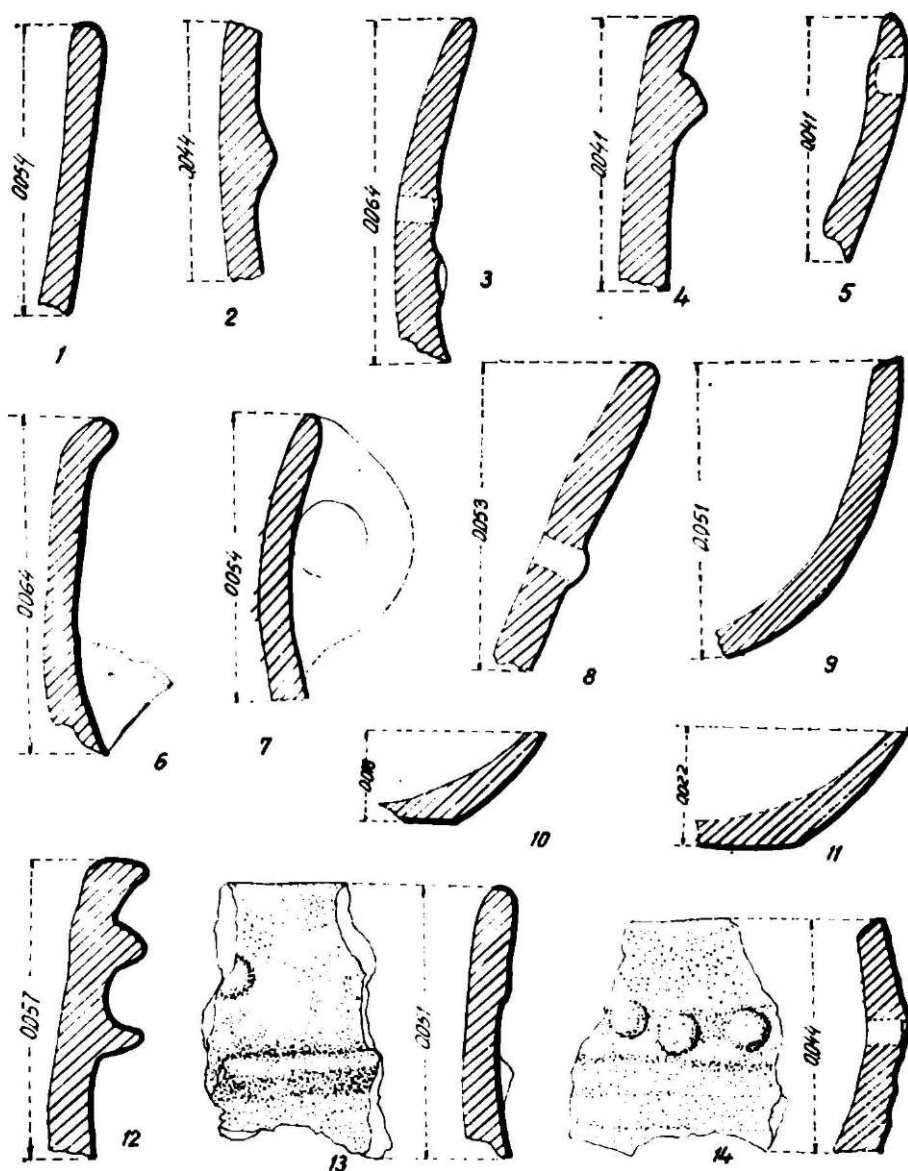

Fig. 4. — Ceramică de tip Glina III de la Glina «Cantina fermei».

Fragmentele ceramice de tip *Dridu* provin de la vase lucrate la roata încetă de mână, din pastă roșie sau cenușie, cu mult nisip și pietricele în compoziție. O parte din ceramica arsă la roșu prezintă o ardere incompletă, păstrând în spărtură miezul negru, culoarea și aspectul ei fiind modificate de arderea secundară. Ornamentația constă din striuri orizontale sau

linii în val realizate cu ajutorul unui pieptene în timpul modelării la roată. După felul în care au fost executate striurile, se pot deosebi : striuri adânci dispuse uneori neregulat (fig. 5/1,14), striuri mărunte, cu spații egale între ele (fig. 5/5) și benzi de striuri dispuse în grupe lăsând

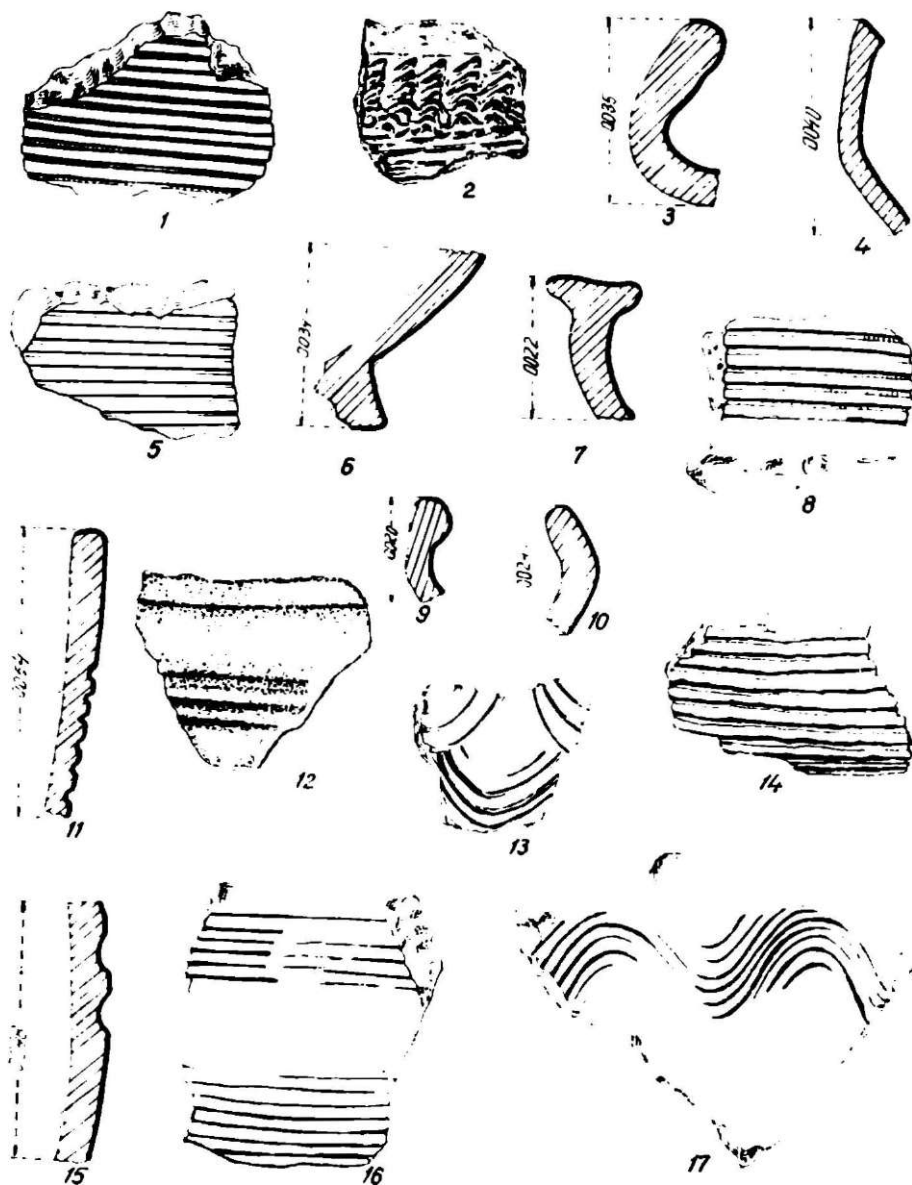

Fig. 5. — Fragmente ceramice : 1, 2, 5, 8, 13, 14, 16, 17, cultura Dridu ; 3, feudalismul timpuriu ; 4, 6, 7, 9, 10, epoca migrațiilor ; 11, 12, cultura Boian ; 15, cultura Gumelnița ; 1 — 10, 13, 14, 16, 17, «Terasa I» ; 11, 15, Platforma de la SSV de tell ; 12, Bobești «Canal colector».

între ele spații cruțate (fig. 5/8,16). Mai rar se întâlnește decorul format din benzi late de linii în val (fig. 5/17) sau benzi de linii în val nedistanțate (fig.5/13). În special, atrage atenția un fragment ceramic decorat cu creștături scurte, oblice și linii în val peste striurile orizontale

(fig. 5/2). Prin tehnica de lucru și decor, ceramica de acest tip aparține grupei A din clasificarea făcută de Eugenia Zaharia⁷.

Descoperirile de tip *Dridu* de la Glina atestă încă o dată, în zona Bucureștiului, o intensă locuire în perioada feudală timpurie, îmbogățind numărul descoperirilor de acest fel cunoscute la Militari⁸, Alba⁹, Băneasa-sat¹⁰ și Giulești-Sîrbi¹¹.

Bogatele resturi de locuire din epoca feudală târzie sînt prezente prin numeroasele fragmente Ceramice decorate în benzi de linii din humă albă sau smălțuite la exterior, într-o variată gamă de culori. Ele își găsesc cele mai apropiate analogii în ceramica descoperită în așezarea rurală de la Cernica¹².

6. Platforma de la SSV de tell (com. Glina)

În partea de SSV a *tell*-ului cu cele trei niveluri de locuire, la circa 200 de m, se întinde o platformă destul de largă, ale cărei margini dinspre nord și est se termină în pantă. Pe această platformă s-au identificat resturi de locuire din neoliticul dezvoltat (culturile Boian și Gumelnița), din secolele II—III e.n. și feudalismul târziu.

Culturile Boian și Gumelnița sînt bine reprezentate prin fragmente ceramice din pastă cenușie, lustruită la exterior, cu linii incizate, încrustate cu alb (fig. 5/11) și respectiv prin fragmente din pastă galben-roșcată sau brună, lustruită pe ambele fețe. Atrage atenția în mod special, un fragment de buză evazată orizontal (fig. 2/10), dintr-un vas mare de provizie, un fragment de strachină (fig. 2/8) și altul dintr-un vas mai mare din pastă roșie, cu barbotină la exterior (fig. 2/6). Un singur fragment de vas cu profilul ușor arcuit este decorat cu două caneluri largi orizontale (fig. 5/15). Epocii neolitice i se mai poate atribui și toporașul de marnă (fig. 8 11), puternic calcinat, găsit pe aceeași platformă.

Ceramica secolelor II—III e.n. este reprezentată printr-un fragment din partea superioară a unui vas, din pastă cenușie, cu mult nisip în compoziție, aspră la pipăit, avînd toartă în formă de „X” (fig. 6/6).

Feudalismul târziu este documentat doar printr-un singur fragment de vas cu smalt verde la exterior.

În cursul cercetărilor de teren întreprinse pe teritoriul celor două sate, au fost identificate șase noi puncte arheologice.

Cultura Boian este reprezentată prin urmele de locuire de la Bobești în punctele «Canal-colector», «Pe Deal» și de la Glina, pe platforma de la SSV de *tell* și la «Cantina fermei». Descoperirea celor trei gropi de bordeie la Bobești «Canal colector» întărește constatarea potrivit căreia, în faza Bolintineanu, purtătorii culturii Boian aveau locuințe de tipul bordeielor¹³. De asemenea, se impune și concluzia că, în timpul aceleiași faze erau alese ca locuri de așezare marginile joase și însoțite ale teraselor¹⁴ fapt dovedit de observația, că la Glina «Cantina fermei» materialele de tip Boian sînt grupate la baza terasei. Materialele găsite pe platforma de la SSV

⁷ Gh. Cazimir și Vlad Zirra, *Unele rezultate ale săpăturilor arheologice de pe Cîmpul Boia din cartierul Militari*, Cercetări arheologice în București, 1, 1963, p. 63—69.

⁸ M. Constantin și Panait I. Panait, *Săpăturile de la Bucureștii Noi din 1960*, Cercetări arheologice în București, 1, 1963, p. 104—124.

⁹ M. Constantin și Panait I. Panait, *Șantierul arheologic Băncasa Strădulești*, Cercetări arheologice în București, II, 1964, p. 94—140.

¹⁰ Valeriu Leahu, *Săpăturile arheologice de la Giulești*

-Sîrbi, Cercetări arheologice în București, 1, 1963, p. 249—253.

¹¹ Gh. Cantacuzino, *Uncle probleme istorice privind așezările medievale muntene în lumina cercetărilor arheologice de la Cernica*, SCIV, 14, 1963, 2, p. 371.

¹² Eugen Coșșă, *Stadiul cercetărilor despre viața oamenilor din faza Bolintineanu a culturii Boian*, SCIV, 6, 1955, 1—2, p. 15.

¹³ *Ibidem*, p. 15.

¹⁴ Eugen Coșșă, *op. cit.*, SCIV, 8, 1957, 1—4, p. 20.

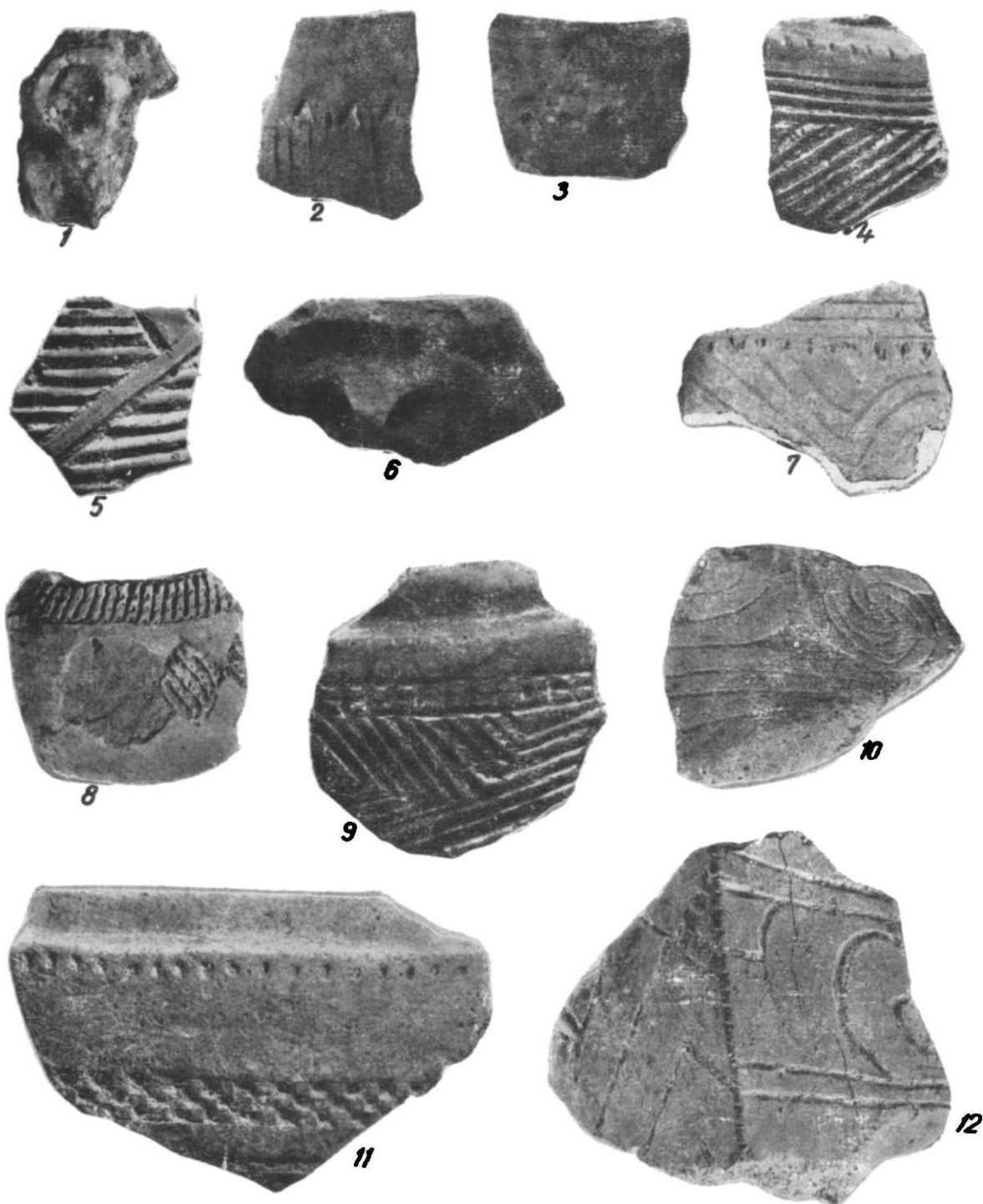

Fig. 6. -- Fragmente ceramice: 1--5, 7, 9--12, cultura *Boian*; 6, sec. al III-lea e.n.; 8, cultura *Tei*; 1--5, 7, 9--12, Glna «Cantina fermei»; 6, Glna — Platforma de la SSV de *tell*; 8, Bolești «Via lui Poleașcă».

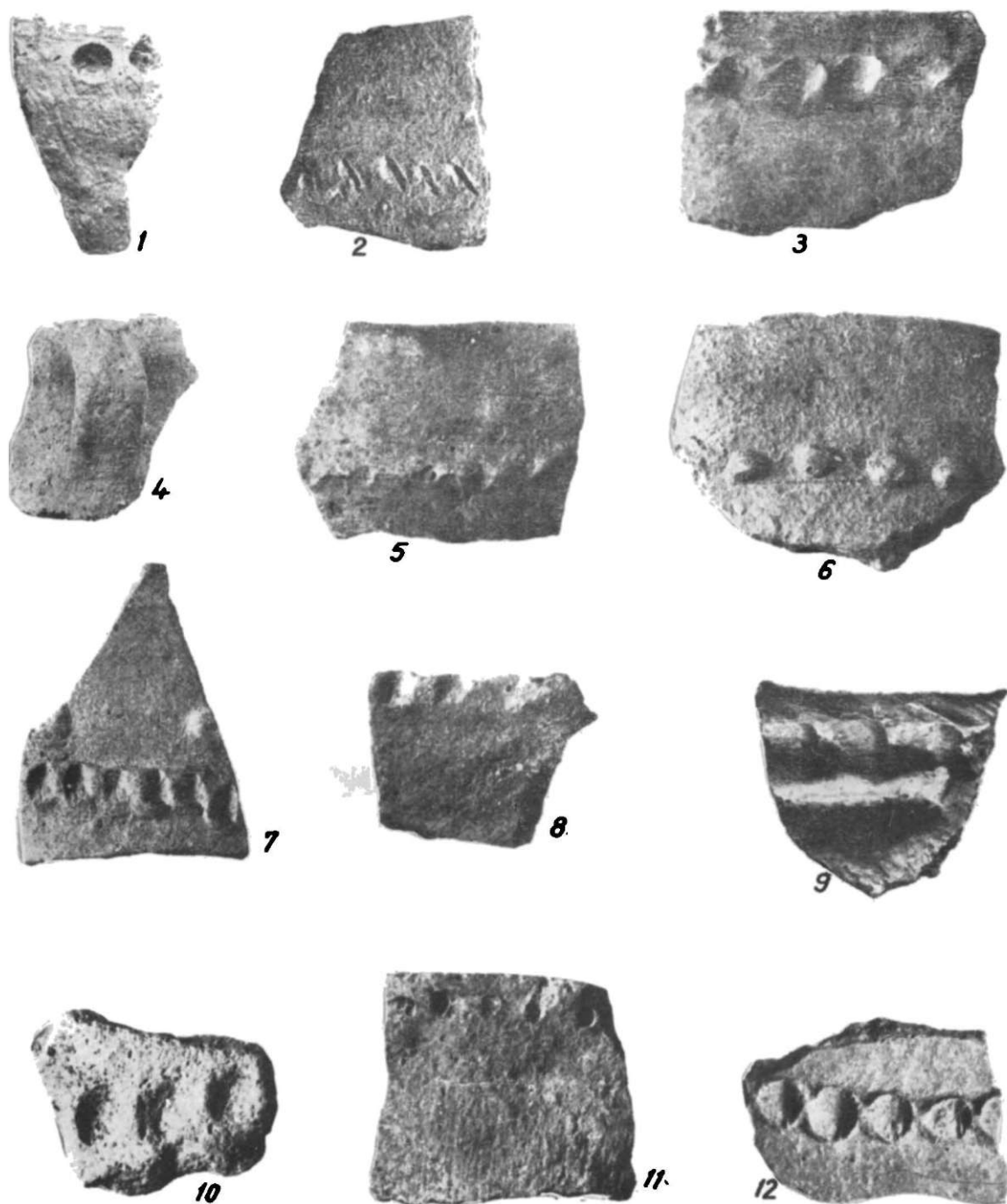

Fig. 7. — Ceramică aparținând culturii Glină III, descoperită la Glină «Cantina fermei».

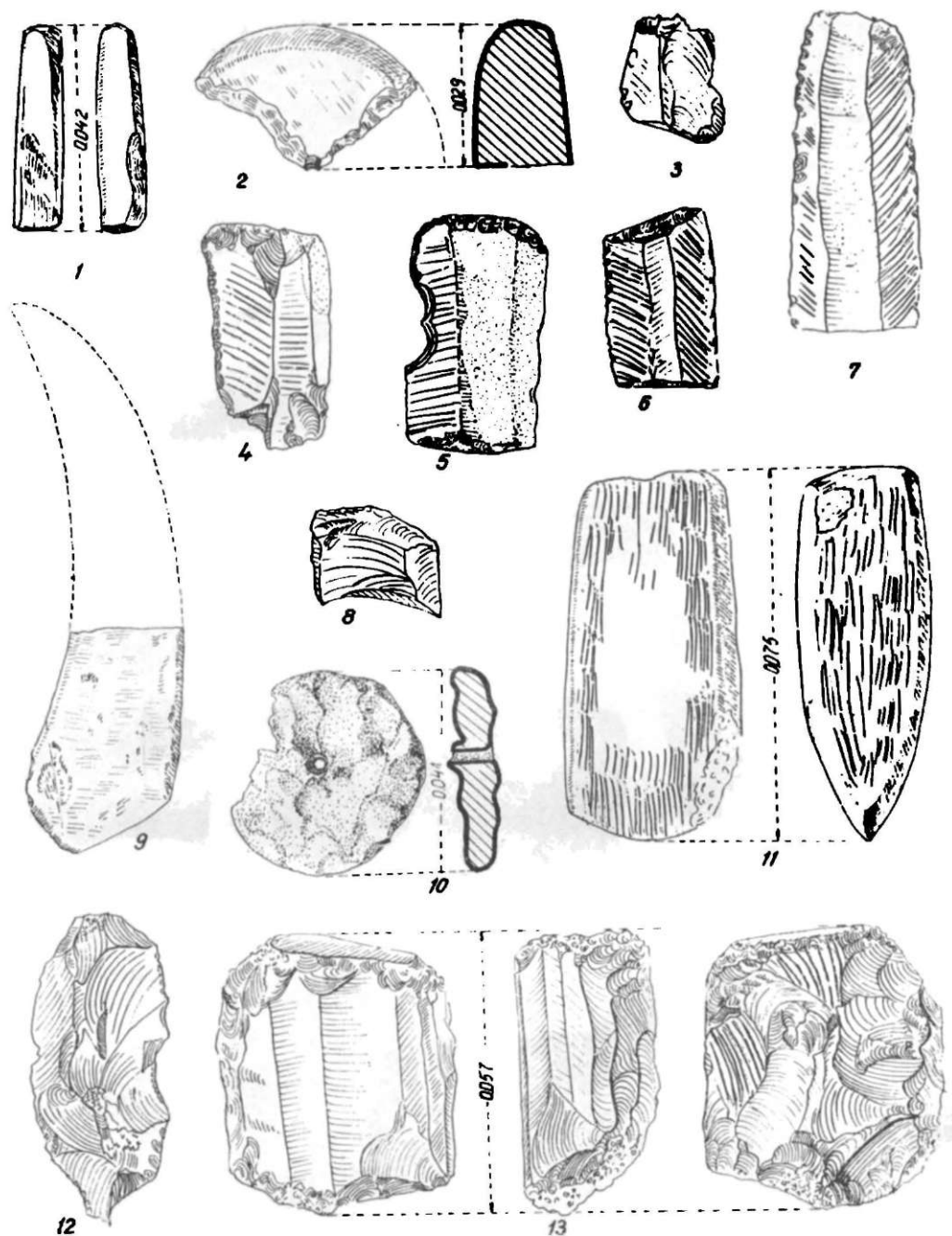

Fig. 8. — Uneelte din piatră și lut ars : 1, dăltiță de piatră ; 2, 10, fusaiole din lut ars ; 3, 4, 6—8, 12, așchii și lame din silix ; 5, gratoare de silix ; 9, cuțit curb (Krummesser) (1/2 din mărime naturală) ; 11, toporaș de gresie ; 13, nucleu percutor din silix ; 1—10, 12, 13, Glina «Cantina fermei» ; 11, Platforma de la SSV de Tell.

de *tell* nu au putut fi încadrate în una din fazele culturii Boian, dar, avînd în vedere că, în faza Giulești erau preferate, ca loc de așezare terasele înalte ¹⁵ sau partea superioară a teraselor, înclinăm spre o datare a lor, în această fază. Întrucît, la circa 2 km est de descoperirile din fazele Bolintineanu și Giulești de la «Cantina fermei» se află *tellul*, unde este documentată și faza Vidra, considerăm că nu este exclusă o legătură între cele două așezări, în sensul că, după ce în primele faze ale culturii Boian erau folosite, ca loc de așezare marginile joase ale teraselor, în fazele următoare au fost preferate locurile în formă de *tell* apărute din mai multe direcții.

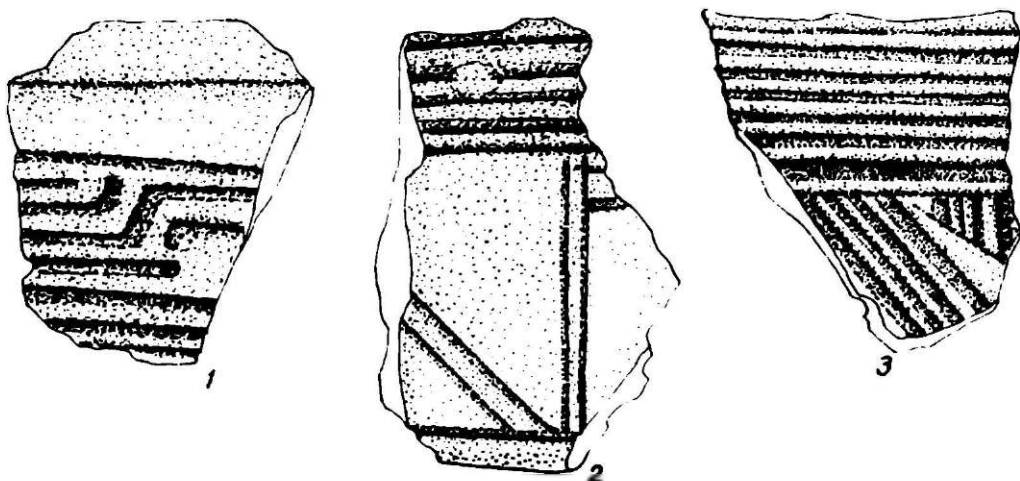

Fig. 9. — Fragmente ceramice aparținînd culturii Boian de la Bobești «Canal colector».

Din vremea culturii *Gumelnița* au fost identificate resturi de locuire la Bobești, în toate cele trei puncte amintite, la Glina «Terasa I» și pe platforma de la SSV de *tell*. Datorită lipsei unor elemente caracteristice, nu s-a putut stabili în care din etapele acestei culturi se încadrează materialele descoperite.

A fost depistată o nouă așezare aparținînd culturii Glina, în punctul «Cantina fermei» din satul Glina. Avînd în vedere distanța mică dintre acest punct și așezarea de pe *tell*, credem că nu este exclusă posibilitatea că, înainte de a se așeza pe locul sub formă de *tell*, triburile culturii Glina să fi folosit, ca loc de așezare, partea superioară a unor terase joase sau mijlocii. Săpăturile viitoare care se vor efectua în punctul «Cantina fermei» vor putea preciza dacă așezarea de aici este anterioară aceleia descoperite pe *tell* sau dacă ele sînt contemporane.

Cultura Tei este documentată doar prin cele cîteva fragmente ceramice descoperite la Bobești «Via lui Poleașcă». Decorul cu romburi hașurate, avînd însă pe gît alt motiv decît banda hașurată, a fost încadrat în faza a doua a culturii Tei. Fragmentele de tip Tei, descoperite la Bobești, nu pot fi deci atribuite cu destulă siguranță unei anumite faze a acestei culturi.

Din perioada corespunzătoare secolelor II—III e.n. și III—IV e.n. au fost găsite materiale în două puncte din satul Glina: «Terasa I» și Platforma de la SSV de *tell*.

Descoperirea, pe «Terasa I» a unor bogate materiale de tip Dridu și din epoca feudală, sugerează o locuire intensă a terasei în aceste perioade. Urmele de locuire din feudalismul tîrziu de la Glina-platforma de la SSV de *tell*, «Terasa I», Bobești «Canal colector» și «Via lui Poleașcă» prezintă importanță pentru localizarea unor vechi așezări dispărute.

¹⁵ Valeriu Leahu, *Considerații cu privire la faza a doua a culturii Tei în lumina noilor săpături arheologice de la Băneasa*, Materiale de istorie și muzeografie, II, 1965, p. 8, fig. 4, 4.

RECHERCHES ARCHÉOLOGIQUES DE SURFACE, AU SUD DE BUCAREST

RÉSUMÉ

Pendant les fouilles archéologiques effectuées en 1969–1970 à Glina, aux environs de Bucarest, on a entrepris des recherches de surface sur le territoire des villages de Glina et de Bobești. Ces investigations ont mené à la découverte de nouveaux points archéologiques présentant des traces d'habitation de diverses époques.

Les découvertes faites aux endroits de « Cantina fermei » et de la Plateforme au SSO du tell ont prouvé l'existence de certains habitats de la période des cultures de Boian, de Gumelnița et de Glina. De même, des traces d'habitats appartenant aux cultures de Boian (phase Giulești) et de Gumelnița ont été découvertes à Bobești dans les points « Canal colector », « Pe Deal » et « Via lui Poleașcă ».

Les riches vestiges archéologiques des périodes préféodale, haute féodale (culture de Dridu) et féodale tardive (XVIIe–XVIIIe siècles), identifiés sur la Terrasse I, attestent une intense habitation durant ces périodes.

Les nouvelles découvertes enrichissent la carte archéologique de cette zone, apportant en même temps certaines données concernant la vie matérielle des habitats des époques mentionnées.

EXPLICATION DES FIGURES

Fig. 1. — Fragments céramiques : 1, 3, 7–8, culture de Gumelnița ; 2, époque dacique ; 4, culture de Glina ; 6, 9, époque féodale ; 1, 2, 7–9, Bobești « Canal colector » ; 3–4, Bobești « Pe Deal » ; 5, Glina « Cantina fermei » ; 6, Bobești « Via lui Poleașcă ».

Fig. 2. — Profils de vases : 1–5, 7, 9, culture de Boian ; 6, 8, 10, culture de Gumelnița ; 1–5, 7, 9, Glina « Cantina fermei » ; 6, 8, 10, plate-forme SSO du tell.

Fig. 3. — Fragments céramiques : 1, 3–11, culture de Gumelnița ; 2, culture de Tei ; 1–8, 11, Glina « Cantina fermei » ; 9–10, Bobești « Via lui Poleașcă ».

Fig. 4. — Céramique du type Glina III de Glina « Cantina fermei ».

Fig. 5. — Fragments céramiques : 1, 2, 5, 8, 13, 14, 16, 17, culture de Dridu ; 3, haut féodalisme ; 4, 6, 7, 9, 10, époque des migrations ; 11–12, culture de Boian ; 15, culture de Gumelnița ; 1–10, 13, 14, 16, 17, « Terasa I » ; 11, 15, plate-forme SSO du tell ; 12, Bobești « Canal colector ».

Fig. 6. — Fragments céramiques : 1–5, 7, 9–12, culture de Boian ; 6, IIIe siècle de n. è. ; 8, culture de Tei ; 1–5, 7, 9–12, Glina « Cantina fermei » ; 6, Glina, plate-forme SSO du tell ; 8, Bobești « Via lui Poleașcă ».

Fig. 7. — Céramique appartenant à la culture de Glina III, découverte à Glina « Cantina fermei ».

Fig. 8. — Outils en pierre et en terre cuite : 1, petit ciseau en pierre ; 2, fusairole en terre cuite ; 3, 4, 6–8, 12, éclats et lames en silex ; 5, grattoirs en silex ; 9, couteau courbé (Krummesser) (à l'échelle 1/2) ; 11, hâche en grès ; 13, nucleus — percuteur en silex ; 1–10, 12, 13, Glina « Cantina fermei » ; 11, plate-forme SSO du tell.

Fig. 9. — Fragments céramiques appartenant à la culture de Boian de Bobești « Canal colector ».